

PORADNA PRO INTEGRACI, Z. Ú.

Jak zapojit migranty do volnočasových aktivit

Mgr. et Mgr. Daniela Hrdličková

Poradna
pro integraci

Integrace

- oboustranný proces
- uskutečňuje se ve všech vrstvách a úrovních života
- hlavní část se odehrává v místě bydliště migranta
- lokální aktéři mohou výrazně ovlivnit úspěšnost začlenění migranta do přijímací společnosti
- na procesu se podepisují každodenní interakce
- zásadní je budovat vzájemné vztahy již od příchodu migranta

PROČ JE DŮLEŽITÉ ZAPOJIT MIGRANTY DO VOLNOČASOVÝCH AKTIVIT

Pocit akceptace a úspěch

Imigranti se obvykle chtějí zapojit do volnočasových aktivit, protože chtějí zažít pocit přijetí v nové komunitě. Svůj jazykový handicap mohou nahradit jinými schopnostmi

Rozvoj a obohacení

Hostitelská společnost i imigranti se učí novým dovednostem (respekt, komunikace, nové zdroje, úhly pohledu)

Zlepšení znalosti českého jazyka

Příležitost rozvíjet jazykovou znalost v přirozeném prostředí

Prevence rizik

Zapojení imigrantů vede k prevenci rizikového chování, k vzájemnému porozumění, odstranění předsudků,

Etapy zapojení migrantů

NÁBOR

PRVNÍ DNY

ČLENSTVÍ

Oslovení migrantů

Dvojazyčné materiály

přeložené letáky
na webu sekce pro migranty

Prostředník (krajan, interkulturní pracovník)

osoba nebo instituce, které důvěřují a je pro ně kotva
pomáhá překonat ostych, strach z neznáma, poskytuje doporučení

www.integracnicentra.cz

Aktivita pro migranty

ideálně ve spolupráci s prostředníkem

První dny

Příprava kolektivu na příchod migranta

Určení patrona pro migranta

Vizualizace a srozumitelnost pravidel

Způsoby komunikace (překladač, společně tvořený slovník, piktogramy, popisky v klubovně)

Potřeba orientace v tom, co se bude dít

Komunikace s rodiči

Členství

Více migrantů v kolektivu - separace?

Dobrovolník - migrant

Kulturní šok

Skupinová soudružnost (ztráta atraktivity)

JAK KOMUNIKOVAT

Mluvte pomalu, jednoduše, konkrétně, obsah případně přeformulujte

Nepoužívejte zdrobněliny, hovorová slova, slang, dlouhé a komplikované věty

Používejte stejné výrazy (ideálně i když se střídá více osob)

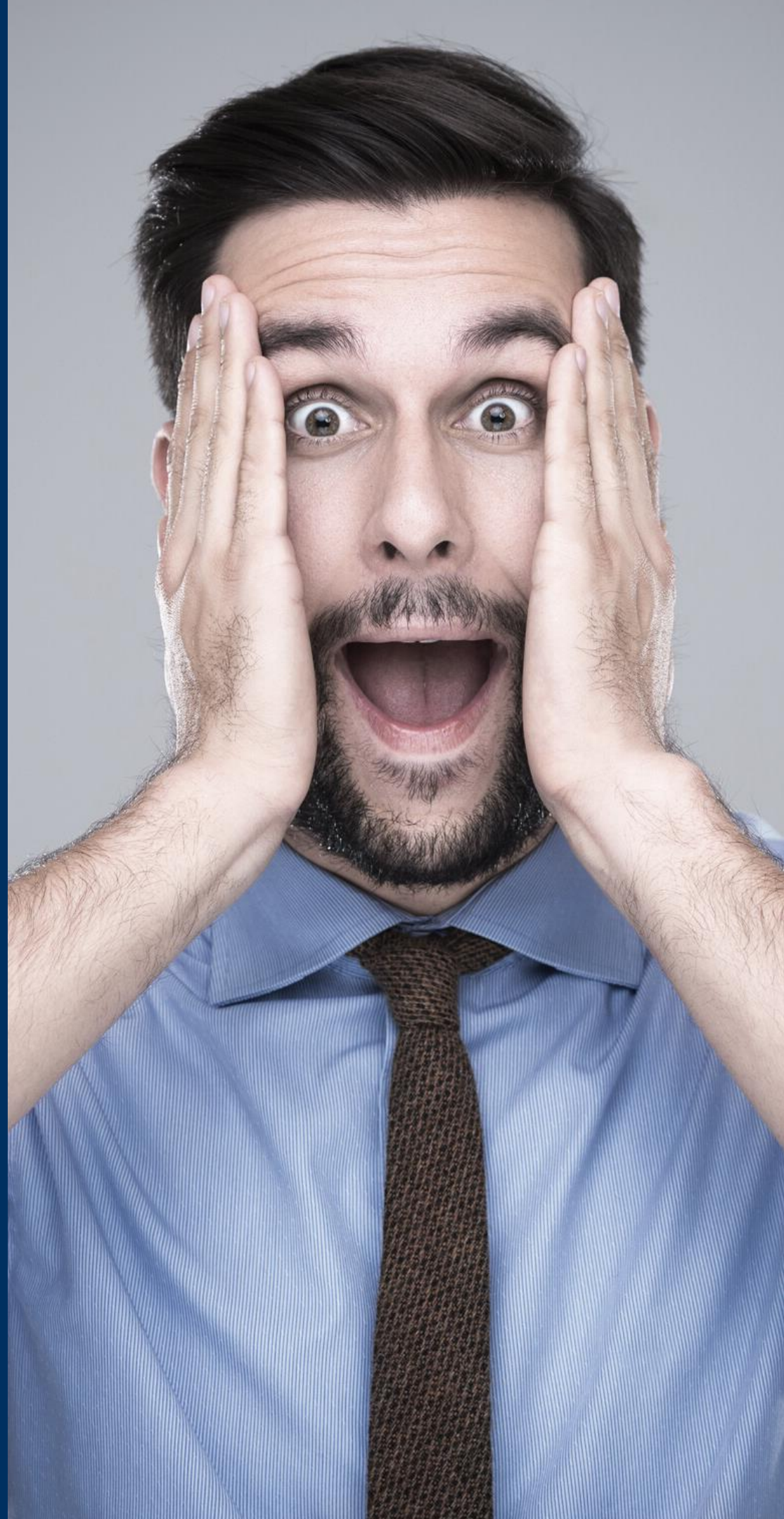
Komplikované téma nevolejte, raději napište sms nebo email

Ověřujte porozumění činností, neakceptujte pouze odkývání

Nezapomínejte na neverbální komunikaci

Podávejte informace postupně, logicky a důležité uvádějte celé a přesně

Neměňte jméno osoby na českou verzi, pokud Vás o to osoba sama nepožádá

Kulturní šok

- JEV VYSKYTUJÍCÍ SE U LIDÍ, KTEŘÍ ZMĚNILI PROSTŘEDÍ
- PROCES, KTERÝM SE VYROVNÁVÁTE S JINOU KULTUROU

FÁZE KULTURNÍHO ŠOKU

Šok má u každého různou dobu trvání i míru intenzity, v závislosti na míře daných kulturních rozdílů i individuálních vlastností jedince.

FÁZE NADŠENÍ

- vše je nové, nezvyklé, lákavé
- jste plni radosti s pobytem v nové zemi
- vstřebáváte povrchní znaky kultury a v podstatě s ní moc nekomunikujete
- toto období trvá zhruba 1-3 měsíce

FÁZE VYJEDNÁVÁNÍ

- nastupuje vystřízlivění, frustrace z neporozumění, nedokážete předvídat, začínáte kritizovat
- začne vám pomalu docházet rozdíly mezi zemí pobytu a zemí, odkud jste přijeli
- stýská se vám po zemi, ze které jste přišli

FÁZE PŘIZPŮSOBNÍ

- uvědomíte si rozdíly mezi svou domovskou zemí a zemí, ve které žijete
- pomalu poleví pocity úzkosti, vzteku a strachu a vy se naučíte respektovat rozdíly obou kultur, prostředí pro vás už není nepřátelské
- zjišťujete, že stejné věci se dají dělat více způsoby

FÁZE SŽITÍ

- dojde k úplnému sžití se s kulturou, ve které se nacházíte
 - dokonale rozumíte nové kultuře a jste vyrovnaní s opuštěním staré kultury
 - k tomuto dochází zpravidla po několika letech pobytu
- a projevuje se u lidí, kteří se rozhodli dlouhodobě usadit v zahraničí

VHODNÉ AKTIVITY

Seznamovací, pohybové

s jednoduchými pravidly
ze začátku spíše kooperativní

S určením míry zapojení

migrantům vymezit roli, kterou
zvládnou z hledika jazyka

S názornou instruktáží

potřeba tvořit si názorné materiály

Zaměřené na češtinu

potřeba diferencovat úrovně znalostí

Házení špatně chytatelných předmětů

Skupina stojí v kruhu a hází míčkem, házející předem nejdříve zavolá jméno příjemce a potom vykřikne například „cihla“, chytající pak musí s míčem zacházet podle toho, zač jej předchozí hráč označil (hází se medicinbal, plyšák, kámen, meloun, otevřená láhev, horká brambora,...). V kruhu postupně všichni jmenují všechny.

Kde je teď „Vojta“?

Žáci se volně pohybují místností, sledují se navzájem, na znamení (tlesknutí) všichni zavřou oči a zůstanou stát na místě, lektor se zeptá: „Kde je teď ... Vojta (jméno žáka)?“, hráči prstem poslepu ukážou na místo, kde si myslí, že vybraná osoba stojí, poté otevřou oči a zjišťují, do jaké míry měli pravdu.

Křížovka

Každý dostane papír a na něj napíše své jméno. Úkolem je napojit přes nejméně jedno písmeno na své jméno (a tím jak přibývají i na další) jména všech přítomných lidí. Kdo má všechny nejdříve – vyhrává.

Tečkovaná

Žáci stojí zády do kruhu a mají zavřené oči. Lektori je obejdou a přilepí jim na čelo, na záda samolepku – puntík červené, modré, zelené nebo žluté barvy (popř. nějaký obrázek). Když má každý žák samolepku nalepenou, mohou všichni otevřít oči a bez mluvení se pokusit najít ostatní s puntíkem stejné barvy. Je důležité, aby žáci dodrželi podmínku nemluvit. Pokud se hra podaří, žáci vytvoří skupinky se stejnými symboly. Následuje reflexe techniky.

Dva detaily

Ve dvojici určíme, kdo je „pozorovatel“ a kdo je „měnič“. Pozorovatel dostane za úkol prohlédnout si důkladně měniče – ze všech stran – má na to jednu minutu. Pak se otočí a zavře oči. Měnič má minutu na to, aby na sobě změnil dva viditelné detaily, když je hotov oznámí to pozorovateli. Pozorovatel se otočí a má jednu minutu na to, aby našel provedené změny. Role se pak otočí.

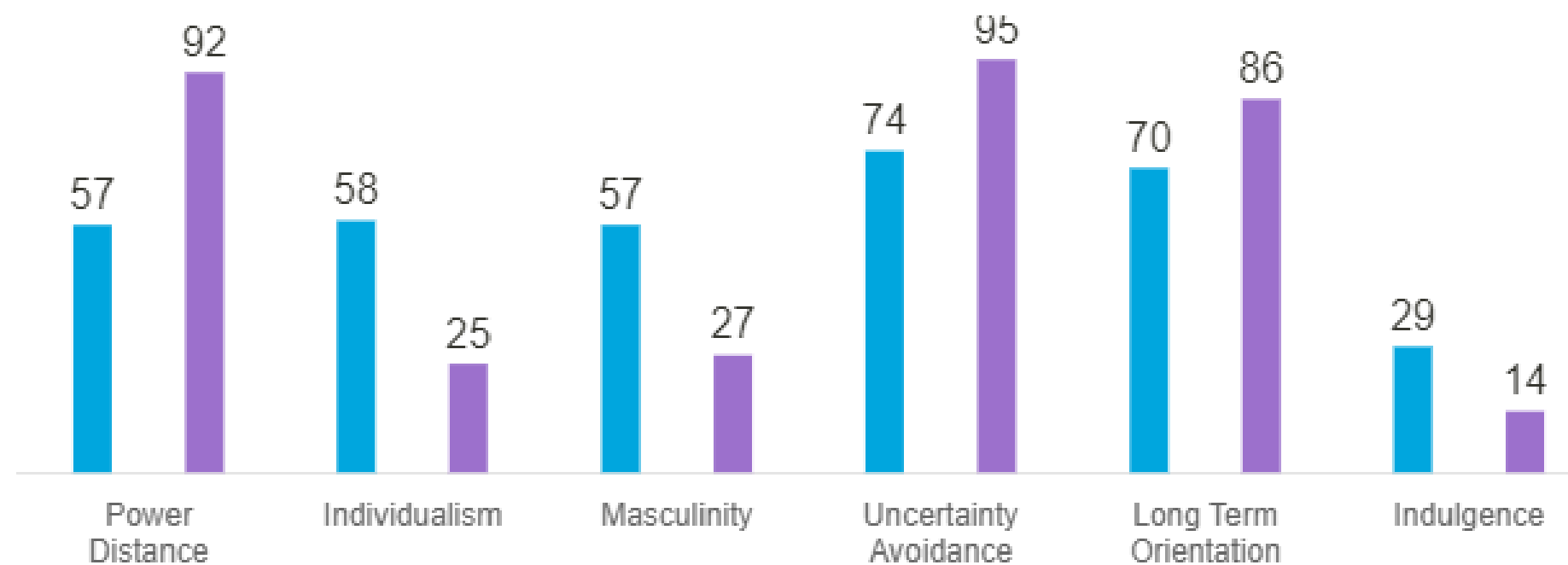
Kde to jsem?

Jeden nebo dva žáci opustí místnost a ostatní si vymyslí nějaké naprosto konkrétní místo např. nádraží. Všichni (vybraná část třídy) pak pantomimicky předvedou nějakou situaci typickou pro dané místo, třeba kupování lístku, čekání na nástupišti atd. Žáci, kteří byli mimo místnost, se vrátí a všichni ostatní pak současně předvedou svůj pantomimický výstup. Oba žáci popisují, co vidí, a snaží se uhodnout, kde se právě nacházejí. Jakmile se jim to podaří, mohou vybrat jiné dva hráče, kteří převezmou jejich role, a hra pokračuje znovu od začátku.

Specifika Ukrajinců

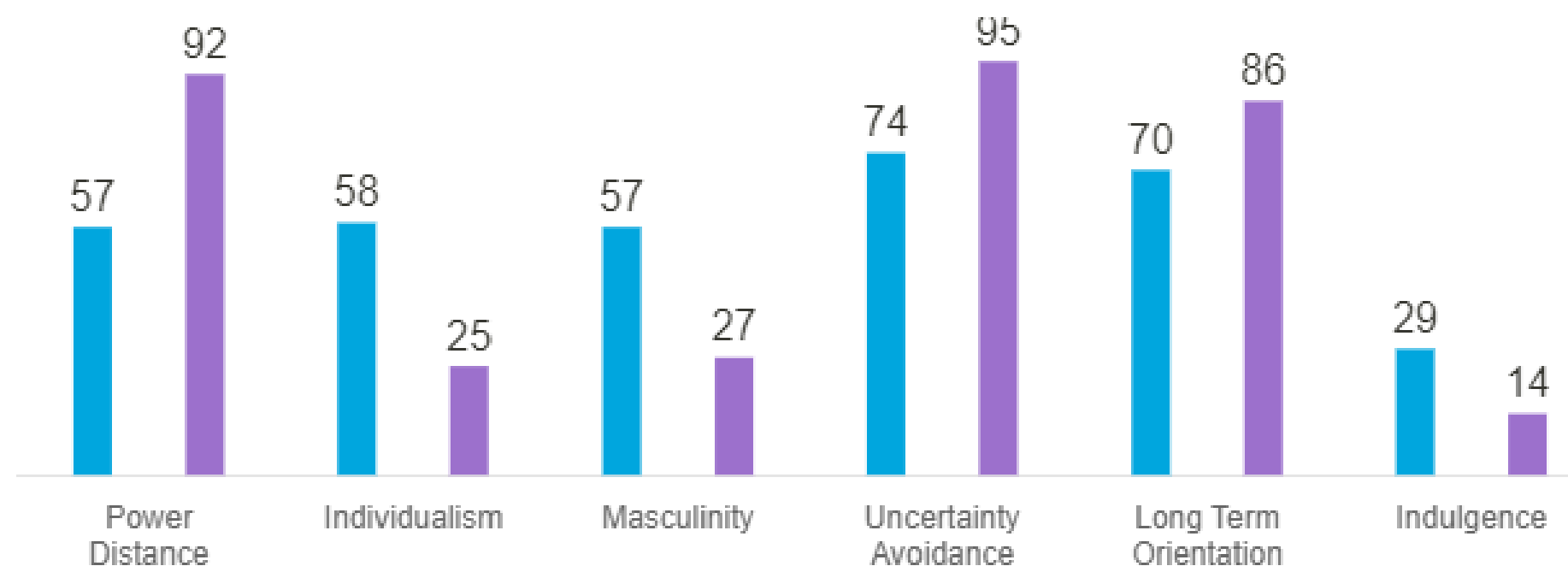
Česká republika x Ukrajina

Vzdálenost moci

- vyjadřuje vztah lidí určité kultury k autoritě, míru respektu vůči ní
- jedná se o vztahy vedoucího a podřízených, mezi učiteli a žáky, akceptování sociální rovnosti
- Na Ukrajině je velká nerovnost. Jestliže je sociální status příliš rozdílný, ten kdo je výše postavený často druhého ponižuje, protože ho nepovažuje za sobě rovného.
- Dominantní chování může být přijato, když přichází od šéfa, ale není oceňováno mezi vrstevníky.
- Muži dávají velký důraz na svou důstojnost, projevy úcty vůči své osobě.

Česká republika x Ukrajina

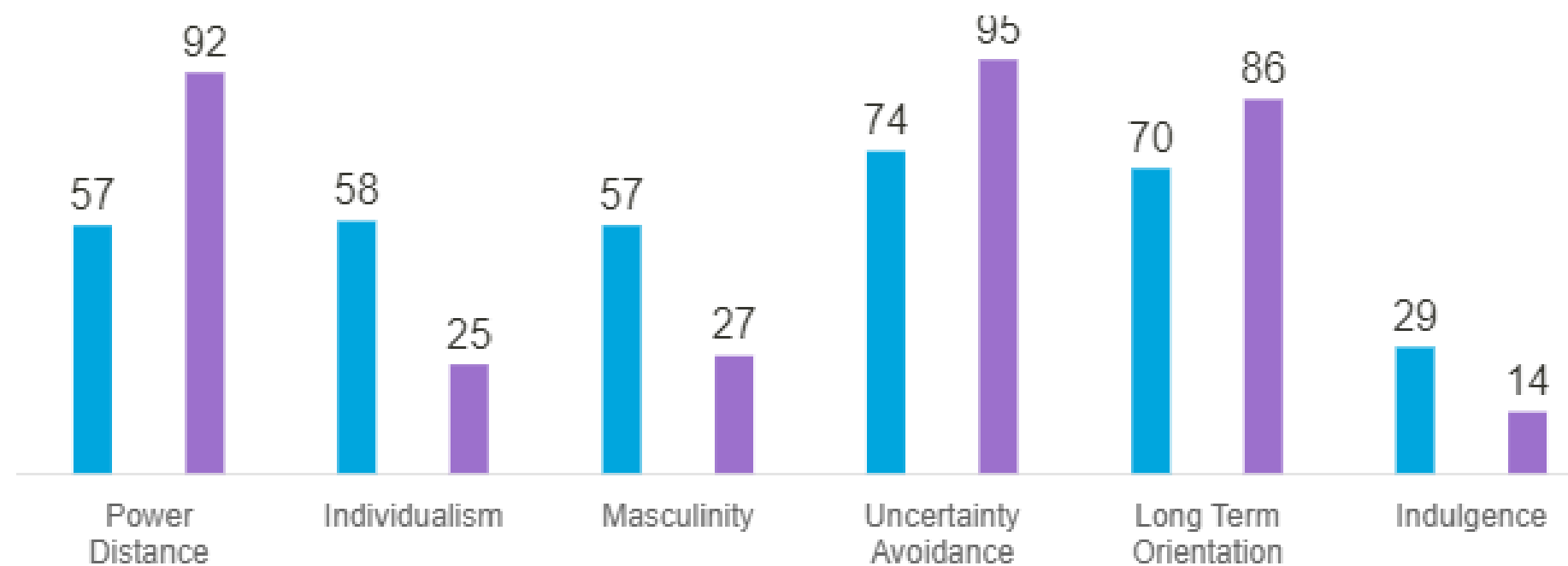
Individualismus x kolektivismus

- určuje vztahy mezi jednotlivcem a jeho komunitou
- v kolektivistické kultuře existují širší silné soudružné skupiny, vzájemně se ochraňují
- Pokud Ukrajinci plánují jít ven se svými přáteli, doslova by řekli „My s přáteli“ místo „Já a moji přátelé“.
- Rodina, přátelé a nezřídka sousedé jsou nesmírně důležití.
- Vztahy jsou klíčové pro získávání informací, seznamování nebo úspěšná jednání.

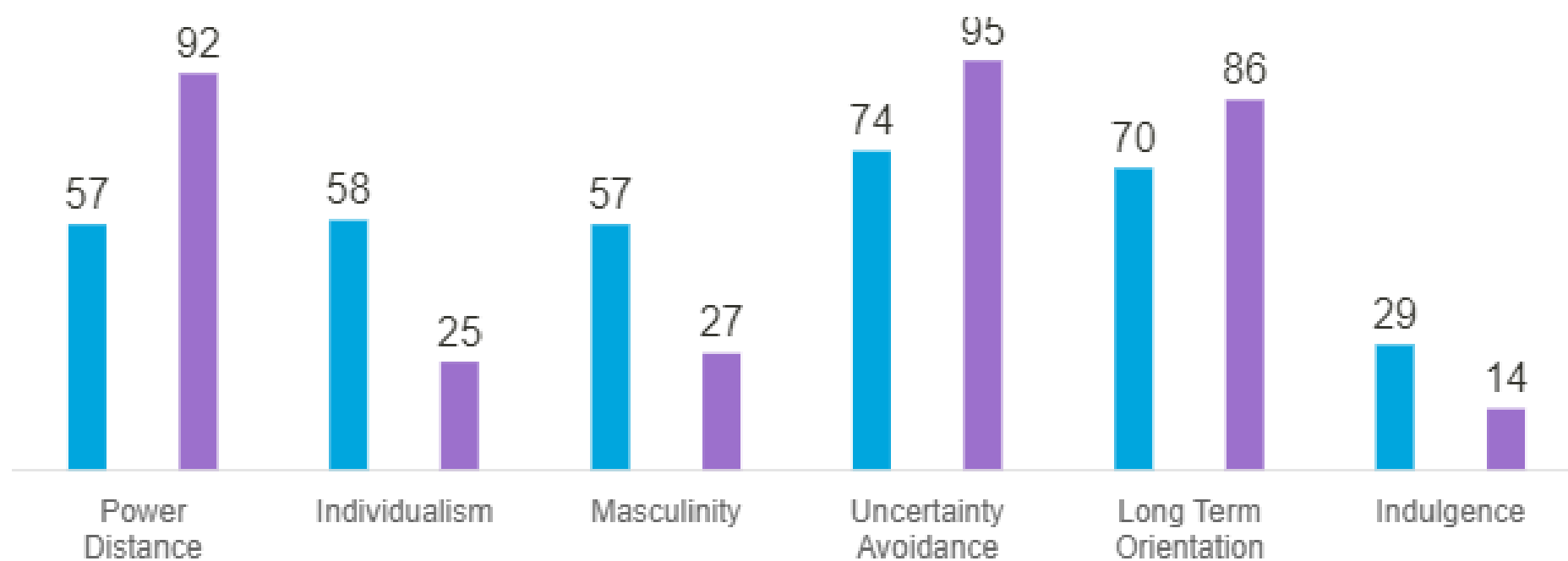
Mužská x ženská kultura

- týká se genderového rozložení rolí a hodnot ve společnosti
- v maskulinné společnosti jsou role zřetelně rozděleny, od mužů se očekává průbojnost, soutěživost a od žen skromnost a větší péče o kvalitu života.
- femininní společnosti vykonávají typické profese obě pohlaví
- Ukrajinci na pracovišti i při setkání s cizím člověkem své osobní úspěchy, přínosy či schopnosti spíše podceňují. Mluví o sobě skromně.

Česká republika x Ukrajina

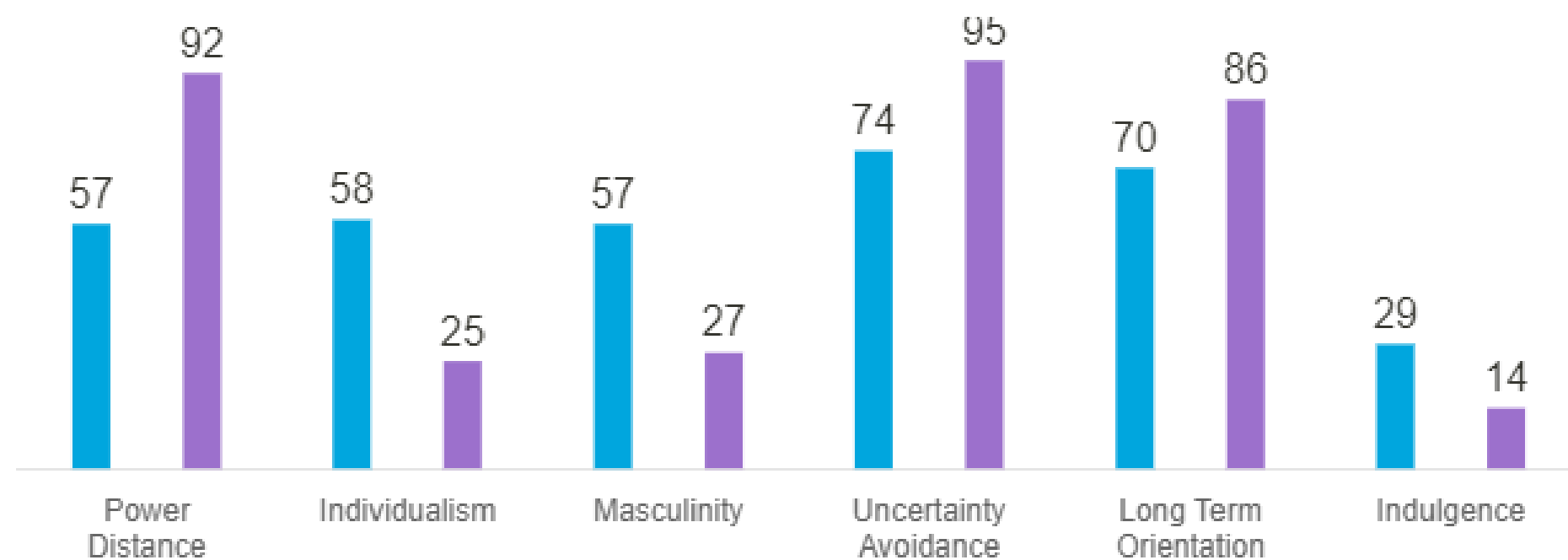
Česká republika x Ukrajina

Vyhýbání se nejistotě

- souvisí s míra, do jaké se příslušníci kultury cítí ohroženi nejednoznačnými nebo neznámými situacemi
- jedná se o určitou míru flexibilit
- Ukrajinci se cítí velmi ohroženi nejednoznačnými situacemi. Velmi běžné je podrobné plánování a instruktáž. Ukrajinci mohou působit velmi formálně a vzdáleně. Formálnost je používána jako projev úcty.

Česká republika x Ukrajina

Dlouhodobá x krátkodobá orientace

- vyjadřuje ochotu podřizovat své jednání ve prospěch dlouhodobých cílů, umění plánovat a projevovat se houževnatostí
- Ukrajinci mají schopnost snadno přizpůsobit tradice změněným podmínkám, mají silný sklon k úsporám a investicím, jsou šetrní a vytrvalí při dosahování výsledků, neorientují se na okamžité výsledky

Shovívavost x zdrženlivost

- Zdrženlivé společnosti na rozdíl od shovívavých nekladou velký důraz na volný čas. Lidé s touto orientací mají dojem, že jejich jednání je omezeno společenskými normami, a mají pocit, že dopřávat si je poněkud špatné.

Setkání a pozdrav

Při setkání si muži podávají ruce. Je to projev úcty, takže je potřeba podat ruku všem, s kterými se dotyčný člověk zná. Ženy nemusí být podání ruky příliš navyklé. Kamarádky se líbají na tvář.

Nejsou zvyklí se příliš zdravit ve veřejném prostoru, v kupé, čekárně apod.

Jednání na úřadech

Naprostá většina Ukrajinců hluboce nedůvěřuje úředníkům. Je to zapříčiněno krajně neuspokojivou úrovní poskytovaných služeb, kdy komplikovanost předpisů velmi často slouží jako podnět ke korupci. Současně to odráží i rozpor ve vnímání tradičních rolí. Pro muže – živitele rodiny je situace, kdy o jeho záležitostech rozhoduje úřednice, obtížně přijatelná.

Dary a pohostinnost

Ukrajinci si vyměňují dárky s rodinou a blízkými přáteli o narozeninách a pravoslavných Vánocích. Jmeniny (datum narození světce, po kterém byl člověk pojmenován), se může slavit vícekrát za rok.

Pokud jste pozváni k Ukrajincům domů na jídlo, je zdvořilé něco přinést; dort, květiny nebo láhev likéru.

Dárky se při převzetí zpravidla neotevírají.

Odmítnout jídlo je považováno za velmi neslušné.

A je považováno za neslušné před někým něco jíst a nenabídnout.

Náboženství

Pravoslavní křesťané. Mají jiný kalendář a všechny svátky jsou zhruba o 2 týdny posunuty.

Jazyk

Existuje územní diferenciaci: na východě a jihu země mluví většina obyvatel v běžném životě rusky, zatímco na západě a severu se ukrajinština používá ve všech oblastech

Většina z nich je bilingvní.

Mladá generace umí i poměrně dobře anglicky.

Poradna
pro integraci

www.p-p-i.cz

www.centrumcizincu.cz

Poradna pro integraci Velká
Hradební 33,
Ústí nad Labem

778 440 642

daniela.hrdlickova@p-p-i.cz